

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura we Wrocławiu

LWR.410.1.9.2025

**Pani
Ewa Story
Dyrektor
Miejskiego Ośrodka Pomocy
Społecznej w Wałbrzychu**

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
w Wałbrzychu
ul. Kilińskiego 1
58-300 Wałbrzych

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/25/001 – „Wykonanie budżetu państwa w 2024 r. – wykorzystanie dotacji celowej z budżetu państwa na zadania z zakresu administracji rządowej dotyczące wypłaty bonu energetycznego”

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wałbrzychu ¹ , ul. Kilińskiego 1, 58-300 Wałbrzych.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Ewa Story, Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wałbrzychu ² , od 4 lutego 2025 r., wcześniej p.o. Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wałbrzychu, od 9 grudnia 2024 r. do 3 lutego 2025 r. W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełniła Magdalena Stefańska, Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wałbrzychu, od 1 października 2018 r. do 8 grudnia 2024 r.
Okres objęty kontrolą	Rok 2024 oraz okres wcześniejszy i późniejszy, w którym miały miejsce działania lub zaniechania związane z planowaniem i wykonaniem ustawy budżetowej na rok 2024. W przypadku konieczności porównania niektórych danych z danymi za lata 2021-2023 okres kontroli obejmuje również te lata.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Artykuł 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura we Wrocławiu
Kontroler	Szymon Sroka, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWR/14/2025 z 21 stycznia 2025 r.

(akta kontroli tom I, str. 1-2)

¹ Dalej: MOPS.

² Dalej: Dyrektor MOPS.

³ Dz. U. z 2022 r. poz. 623; dalej: ustawa o NIK.

II. Cel i zakres kontroli

Cel kontroli	Celem kontroli było dokonanie oceny pod względem legalności, gospodarności i rzetelności wykorzystania przez MOPS dotacji celowej z budżetu państwa przekazanej za pośrednictwem części 85/02 – województwo dolnośląskie na finansowanie bonu energetycznego.
Zakres kontroli	Podstawą sformułowania oceny wykorzystania przez MOPS wyżej wymienionej dotacji były ustalenia dokonane w wyniku następujących działań kontrolnych: – szczegółowego badania próby wniosków o wypłatę bonu energetycznego w zakresie terminowości, – weryfikacji wypłat bonu energetycznego, – analizy prawidłowości i terminowości sporządzenia rozliczenia otrzymanej dotacji na wypłatę bonu energetycznego. Opis ustaleń kontrolnych przedstawiono w części IV. <i>Opis ustalonego stanu faktycznego.</i>

III. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA	Najwyższa Izba Kontroli ocenia w formie opisowej wykorzystanie dotacji celowej z budżetu państwa przez MOPS na realizację zadań z zakresu administracji rządowej dotyczących wypłaty bonu energetycznego. Kwota wydatkowana przez MOPS na ten cel w 2024 r. wyniosła 2 246,8 tys. zł, a niewykorzystane środki z dotacji w wysokości 28,2 tys. zł zostały w ustawowym terminie zwrócone na rachunek Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu. W MOPS prawidłowo weryfikowano wnioski o wypłatę bonu energetycznego przyznawane na podstawie ustawy z dnia 23 maja 2024 r. o bonie energetycznym oraz o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia cen energii elektrycznej, gazu ziemnego i ciepła systemowego⁵. Rozpatrzenie trzech prawidłowo złożonych wniosków z 5 i 8 sierpnia oraz 29 września 2024 r. nastąpiło jednak z przekroczeniem terminu wskazanego w art. 4 ust. 5 ustawy o bonie energetycznym (60 dni) odpowiednio o: 15, 46 oraz 67 dni z przyczyn leżących po stronie MOPS. Niezgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy o bonie energetycznym, przedstawiono Wojewodzie Dolnośląskiemu rozliczenie przyznanej na kwotę 2 275,0 tys. zł dotacji. Wypłaty należnych świadczeń przez MOPS następowały w terminie wskazanym w ustawie o bonie energetycznym (co stwierdzono na próbie obejmującej 80 wniosków na kwotę 36,4 tys. zł). W wyznaczonych terminach podejmowania działania w celu zapewnienia środków na wypłatę bonu energetycznego. Dotacja została rzetelnie rozliczona.
---------------------	--

⁴ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2024 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej, ani dla negatywnej stosuje się ocenę w formie opisowej.

⁵ Dz. U. poz. 859, ze zm.; dalej: ustawa o bonie energetycznym.

IV. Opis ustalonego stanu faktycznego

OBSZAR

Ocena wykorzystania dotacji celowej z budżetu państwa na zadanie z zakresu administracji rządowej dotyczące wypłaty bonu energetycznego

Opis stanu faktycznego

1. Liczba wniosków o wypłatę bonu energetycznego złożonych w okresie od 1 sierpnia do dnia 30 września 2024 r., wyniosła łącznie 6 728, w tym: 6 371 wniosków dotyczyło gospodarstw domowych wskazanych w art. 2 ust. 7 ustawy o bonie energetycznym, a 357 gospodarstw domowych wskazanych w art. 2 ust. 8 tej ustawy.

Sześć wniosków o wypłatę bonu energetycznego złożonych po 30 września 2024 r., które pozostawiono bez rozpatrzenia, dotyczyło gospodarstw jednoosobowych (pięć) oraz gospodarstwa składającego się z 2-3 osób (jedno), o których mowa w art. 2 ust. 7 ustawy o bonie energetycznym.

(akta kontroli tom I, str. 11-12, 89-91)

2. Liczba wniosków, które zostały rozpatrzone pozytywnie w wynikającym z art. 4 ust. 5 ustawy o bonie energetycznym, terminie 60 dni licząc od dnia prawidłowego złożenia wyniosła 5 825, w tym: 5 548 wniosków dotyczyło gospodarstw domowych, o których mowa w art. 2 ust. 7 ustawy o bonie energetycznym⁶, a 277 wniosków gospodarstw domowych wskazanych w art. 2 ust. 8 tej ustawy⁷.

Liczba wniosków, które zostały rozpatrzone odmownie w terminie 60 dni licząc od dnia prawidłowego złożenia wniosku wyniosła łącznie 799, w tym 732 wnioski dotyczyły gospodarstw domowych wskazanych w art. 2 ust. 7 ustawy o bonie energetycznym⁸, a 67 wniosków gospodarstw domowych, o których mowa w art. 2 ust. 8 tej ustawy⁹.

(akta kontroli tom I, str. 11-12)

3. Trzy wnioski zostały rozpatrzone pozytywnie po upływie 60 dni od dnia prawidłowego złożenia wniosku, dotyczyły one gospodarstw domowych wskazanych w art. 2 ust. 7 ustawy o bonie energetycznym¹⁰.

We wszystkich trzech przypadkach wnioski zostały złożone do Urzędu Miejskiego w Wałbrzychu w ustawowym terminie, jednakże ich rozpatrzenie z opóźnieniem nastąpiło z przyczyn leżących po stronie MOPS, o czym szerzej w punkcie 9 niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Nie wystąpiły przypadki odmownego rozpatrzenia w wniosków po upływie 60 dni licząc od dnia ich prawidłowego złożenia.

(akta kontroli tom I, str. 11-12, 12-28; tom III, str. 326-378)

⁶ W tym: 2 755 gospodarstw domowych jednoosobowych, 1 684 gospodarstw składających się z 2-3 osób, 948 gospodarstw składających się z 4-5 osób oraz 161 gospodarstw składających się z 6 i więcej osób.

⁷ W tym: 108 gospodarstw domowych jednoosobowych, 107 gospodarstw składających się z 2-3 osób, 53 gospodarstwa składające się z 4-5 osób oraz dziewięć gospodarstw składających się z 6 i więcej osób.

⁸ W tym: 273 gospodarstwa domowe jednoosobowe, 383 gospodarstw składających się z 2-3 osób, 75 gospodarstw składających się z 4-5 osób oraz jedno gospodarstwo składające się z 6 i więcej osób.

⁹ W tym: 29 gospodarstw domowych jednoosobowych, 32 gospodarstwa składające się z 2-3 osób, oraz sześć gospodarstw składających się z 4-5 osób.

¹⁰ W tym: jedno gospodarstwo domowe jednoosobowe i dwa gospodarstwa składające się z 2-3 osób.

4. Liczba wniosków pozostawionych bez rozpatrzenia wyniosła łącznie 109, w tym: 96 wniosków dotyczyło gospodarstw domowych wskazanych w art. 2 ust. 7 ustawy o bonie energetycznym¹¹, a 13 wniosków gospodarstw domowych wskazanych w art. 2 ust. 8 tej ustawy¹².

Przyczyny pozostawienia wniosków bez rozpatrzenia były następujące:

- w sześciu przypadkach złożenie wniosku po terminie,
- w 85 przypadkach brak reakcji strony na wezwanie,
- w 18 przypadkach inne przyczyny, na które złożyło się: 10 przypadków wycofania wniosku przez wnioskodawcę, cztery przypadki zgonów wnioskodawców, dwa przypadki złożenia wniosku przed terminem¹³, jeden przypadek odmowy wszczęcia postępowania z powodu złożenia przez wnioskodawcę drugiego wniosku po decyzji odmownej i jeden przypadek umorzenia postępowania z powodu złożenia drugiego wniosku zawierającego identyczne dane jak pierwszy złożony w tym samym dniu.

(akta kontroli tom I, str. 11-12, 89-91)

5. Według stanu na 31 grudnia 2024 r. w MOPS nie występowały nierozpatrzone wnioski o bon energetyczny, które zostały złożone w ustawowym terminie.

(akta kontroli tom I, str. 11-12)

6. Według stanu na 31 stycznia 2025 r. w MOPS nie pozostawał żaden nierozpatrzony wniosek o bon energetyczny złożony w ustawowym terminie.

(akta kontroli tom I, str. 11-12)

7. Liczba wniosków, na podstawie których wypłaty świadczenia dokonano w terminie 7 dni, licząc od dnia ich rozpatrzenia wyniosła trzy, dotyczyły one gospodarstw domowych wskazanych w art. 2 ust. 7 ustawy o bonie energetycznym¹⁴.

Liczba wniosków, na podstawie których wypłaty świadczenia dokonano w terminie powyżej 7 dni, licząc od dnia ich rozpatrzenia wyniosła 5 825, w tym: 5 548 wniosków dotyczyło gospodarstw domowych o których mowa w art. 2 ust. 7 ustawy o bonie energetycznym¹⁵, a 277 gospodarstw domowych wskazanych w art. 2 ust. 8 tej samej ustawy¹⁶.

(akta kontroli tom I, str. 11-12)

8. Według stanu na 31 stycznia 2025 r. w MOPS nie wystąpiły przypadki rozpatrzenia pozytywnie wniosków, na podstawie których nie dokonano wypłaty z tytułu bonu energetycznego.

¹¹ W tym: 32 gospodarstwa domowe jednoosobowe, 44 gospodarstwa składające się z 2-3 osób, 18 gospodarstw składających się z 4-5 osób i dwa gospodarstwa składające się z 6 i więcej osób.

¹² W tym: po trzy gospodarstwa domowe jednoosobowe oraz składające się z 2-3 osób i siedem gospodarstw składających się z 4-5 osób.

¹³ W dniach 4 oraz 9 lipca 2024 r.

¹⁴ W tym: jednego gospodarstwa domowego jednoosobowego i dwóch gospodarstw składających się z 2-3 osób.

¹⁵ W tym: 2 755 gospodarstw domowych jednoosobowych, 1 684 gospodarstw składających się z 2-3 osób, 948 gospodarstw składających się z 4-5 osób i 161 gospodarstw składających się z 6 i więcej osób.

¹⁶ W tym: 108 gospodarstw domowych jednoosobowych, 107 gospodarstw składających się z 2-3 osób, 53 gospodarstw składających się z 4-5 osób i dziewięć gospodarstw składających się z 6 i więcej osób.

MOPS wydał 5 828 informacji o przyznaniu świadczenia, z czego 2 985¹⁷ informacji zostało przesłanych drogą elektroniczną.

(akta kontroli tom I, str. 11-13)

9. Badanie pod kątem prawidłowości rozpatrywania wniosków przeprowadzono na próbie, dobranych w wyniku przeglądu analitycznego w sposób celowy, 40 spraw rozpatrzonych pozytywnie, o łącznej wartości 18,3 tys. zł, tj. 0,8% wszystkich wykorzystanych przez MOPS środków na wypłatę bonu energetycznego w kwocie 2 246,8 tys. zł (z czego: 18 przypadków dotyczyło wniosków o świadczenie w kwocie podstawowej, 10 przypadków dotyczyło wniosków zostało złożonych w pierwszej dekadzie sierpnia 2024 r., a 12 przypadków, tj. 30% próby dotyczyło wnioskowania o świadczenie w kwocie podwyższonej). Próbę uzupełniono o dodatkowe 10 wniosków, w których wydano decyzję odmowną przyznania bonu.

W wyniku tego badania stwierdzono, że:

- każdy wniosek został zweryfikowany pod kątem liczby osób wchodzących w skład gospodarstwa domowego oraz kryterium dochodowego,
- wnioski składane w związku z art. 2 ust. 8 ustawy o bonie energetycznym, zostały zweryfikowane pod kątem wpisania głównego źródła ciepła do CEEB¹⁸,
- w przypadkach niekompletności i nieprawidłowego wypełnienia wniosku MOPS wzywał każdorazowo wnioskodawcę do uzupełnienia braków (dotyczyło to jednego przypadku),
- wnioski składane w związku z art. 2 ust. 8 ustawy o bonie energetycznym, zostały zweryfikowane pod kątem wpisania głównego źródła ciepła do CEEB,
- MOPS dysponował stosownymi deklaracjami CEEB w postaci papierowej,
- w ramach weryfikacji prawidłowości zgłoszonego we wniosku źródła ciepła występowało do Urzędu Miejskiego w Wałbrzychu i dokumentowano tę czynność,
- na 50 zbadanych przypadków, 40 rozpatrzono pozytywnie, a w 10 wydano decyzje o odmowie przyznania bonu energetycznego,
- w przypadkach odmowy przyznania świadczenia, zgodnie z art. 4 ust. 9 ustawy o bonie energetycznym, wydano decyzję administracyjną,
- dochowano wszelkich wymogów związanych z postępowaniem administracyjnym wynikających z ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego¹⁹ (czynny udział wnioskodawcy, prawo do odwołania się od wydanej decyzji, w informacjach o przyznaniu bonu były zawarte pouczenia),
- wnioskodawcom przesłano informację o przyznaniu bonu energetycznego na wskazany adres poczty elektronicznej lub przygotowano pisemną informację do odbioru osobistego,

¹⁷ Liczba osób, które podały we wniosku o bon energetyczny swój adres poczty elektronicznej.

¹⁸ Centralna Ewidencja Emisyjności Budynków.

¹⁹ Dz. U. z 2024 r. poz. 572; dalej: kpa.

- trzy złożone przez wnioskodawców wnioski zostały przez MOPS rozpatrzone po terminie ustawowym, o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*,
- czas, jaki upłynął od momentu złożenia wniosku do momentu jego pozytywnego rozpatrzenia wynosił od jednego dnia (jeden przypadek), poprzez dwa dni (cztery przypadki), cztery dni (cztery przypadki), pięć dni (jeden przypadek), sześć dni (cztery przypadki), siedem dni (sześć przypadków), osiem dni (dwa przypadki), dziewięć dni (trzy przypadki), 11 dni (jeden przypadek), 12 dni (dwa przypadki), 13 dni (jeden przypadek), 15 dni (dwa przypadki), 22 dni (dwa przypadki), 29 dni (jeden przypadek), 53 dni (jeden przypadek), 54 dni (jeden przypadek), 57 dni (jeden przypadek), 75 dni (jeden przypadek), 106 dni (jeden przypadek) do 127 dni (jeden przypadek),
- czas, jaki upłynął od momentu złożenia wniosku do momentu jego rozpatrzenia, w wyniku którego wydano decyzję odmowną wynosił od dwóch dni (jeden przypadek) poprzez osiem dni (jeden przypadek), 21 dni (dwa przypadki), 22 dni (jeden przypadek), 24 dni (jeden przypadek), 41 dni (dwa przypadki), 43 dni (jeden przypadek) do 60 dni (jeden przypadek),
- z 40 wniosków rozpatrzonych pozytywnie w 39 przypadkach wypłacono świadczenia w pełnej wysokości, w jednym przypadku świadczenie zostało wypłacone w niepełnej wysokości, na podstawie art. 2 pkt 2 ustawy o bonie energetycznym, ze względu na przekroczenie dochodu wnioskodawcy.

Ponadto ustalono, że wystąpiło 13 przypadków powtórnego złożenia do MOPS wniosku o przyznanie świadczenia bon energetyczny, które zostały rozpatrzone w sposób następujący:

- w dwóch przypadkach ze względu na złożenie wniosku przed ustawowym terminem umorzono postępowania (po czym wnioskodawcy ponownie, w ustawowym terminie złożyli wnioski, które zostały rozpatrzone pozytywnie),
- w jednym przypadku świadczenie zostało przyznane (wniosek rozpatrzony pozytywnie), po czym strona złożyła drugi wniosek celem podwyższenia kwoty bonu, w następstwie czego wydano decyzję odmowną ze względu na brak terminowego zgłoszenia wnioskodawcy do CEEB informacji o zasilaniu swojego gospodarstwa przez energię elektryczną²⁰,
- w jednym przypadku postępowanie zostało umorzone w wyniku złożenia przez wnioskodawcę oświadczenia o wycofaniu wniosku (po złożeniu kolejnego wniosku wydano decyzję odmowną z uwagi na niespełnienie kryterium dochodowego),
- w trzech przypadkach pozostawiono pierwsze wnioski bez rozpatrzenia (z uwagi na brak uzupełnienia lub nieudzielenie wyjaśnień przez strony), a po ponownym złożeniu wniosków rozpatrzono je pozytywnie,
- w dwóch przypadkach umorzono postępowania ze względu na złożenie dwóch identycznych wniosków w tych samych sprawach (z których, po jednym zostały rozpatrzone pozytywnie),
- w jednym przypadku przyznano świadczenie w podwyższonej kwocie ze względu na złożenie powtórnego wniosku (pierwszy rozpatrzono pozytywnie),

²⁰ Brak wpisu źródła ciepła w ewidencji CEEB.

- w dwóch przypadkach pierwsze wnioski został wycofane przez strony, po ponownym złożeniu wniosków zostały one rozpatrzone pozytywnie,
- w jednym przypadku w odpowiedzi na pierwszy wniosek wydano decyzję odmowną, a po złożeniu przez stronę drugiego wniosku odmówiono wszczęcia postępowania.

(akta kontroli tom II, str. 1-221; tom III, str. 154-378)

10. Gmina Wałbrzych 9 sierpnia 2024 r. złożyła do Wojewody Dolnośląskiego wniosek o zapewnienie środków na wypłatę bonu energetycznego na kwotę 3 285,7 tys. zł²¹, po czym 9 września 2024 r. została złożona korekta wniosku nie zmieniająca kwoty zapotrzebowania. Po zakończeniu przyjmowania wniosków i przyznaniu większości świadczeń, MOPS oszacował potrzeby w zakresie dotacji celowej na wypłatę bonu energetycznego wraz z kosztami obsługi na kwotę 2 275,0 tys. zł. W związku ze złożonym 5 listopada 2024 r. rozliczeniem dotacji, z którego wynikała mniejsza niż planowano kwota udzielonych świadczeń, MOPS zwrócił się do Wojewody Dolnośląskiego z prośbą o zmniejszenie pierwotnego planu dotacji o kwotę 1 010,7 tys. zł. Na podstawie decyzji Ministra Finansów nr MF/FG4.4143.3.135.2024.MF.3680 z 11 października 2024 r., Gmina Wałbrzych otrzymała pierwotnie środki w kwocie 3 2785,7 tys. zł²². W dniu 14 listopada 2024 r. w związku z korektą podziału środków przyznanych decyzją Ministra Finansów w sprawie zmian w budżecie państwa na rok 2024, Dolnośląski Urząd Wojewódzki we Wrocławiu zawiadomił²³ o wprowadzeniu zmian, w następstwie których dokonano zmniejszenia kwoty udzielonych świadczeń o 1 010,7 tys. zł, a wynikająca z tego pisma wartość dotacji ostatecznie wyniosła 2 275,0 tys. zł. Środki te zostały przekazane przez Wojewodę Dolnośląskiego w dwóch transzach, tj.: 23 października 2024 r. w wysokości 1 095,0 tys. zł oraz 26 listopada 2024 r. w wysokości 1 180,0 tys. zł.

(akta kontroli tom I, str. 15-17, 25-45, 77-88, 133-150)

11. Kwota wydatkowana przez MOPS w 2024 r. na realizację zadania zleconego z zakresu administracji rządowej w postaci bonu energetycznego wyniosła 2 246,8 tys. zł. Wyodrębnione z niej wydatki związane z kosztami obsługi wypłacenia bonu energetycznego wyliczono na poziomie 62,5 tys. zł, co nie przekroczyło 3% łącznej kwoty dotacji wypłaconych gminie wynikających z art. 6 ust. 1 ustawy o bonie energetycznym.

Na koszty obsługi świadczenia składały się:

- wynagrodzenia pracowników MOPS obsługujących zadanie wypłaty bonu energetycznego w kwocie 54,6 tys. zł;
- składki na ubezpieczenie społeczne finansowane przez pracodawcę w kwocie 6,9 tys. zł;
- składki na Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy finansowane przez pracodawcę w kwocie 0,8 tys. zł;
- składki na Pracownicze Plany Kapitałowe finansowane przez pracodawcę w kwocie 0,2 tys. zł.

Weryfikacja kwot wydatkowanych na wypłatę świadczeń z zapisami konta 130, wyciągami bankowymi na kwotę 2 175,2 tys. zł oraz z przekazami pocztowymi

²¹ Wraz z kosztami związanymi z realizacją zadania.

²² Zawiadomienie Wojewody Dolnośląskiego pismem znak: FB-BP.3111.426.2024.KK z 23 października 2024 r.

²³ Pismo znak: nr FB-BP.3111.426.2024.AB z 14 listopada 2024 r.

na kwotę 9,1 tys. zł z danymi wykazanymi w rozliczeniu dotacji przedkładanym Wojewodzie Dolnośląskiemu nie wykazała różnic.

Niewykorzystane środki z dotacji w kwocie 28,2 tys. zł zostały zwrócone z rachunku bankowego Urzędu Miejskiego w Wałbrzychu na rachunek Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu 31 grudnia 2024 r.

(akta kontroli tom I, str. 9-10, 18-22, 112-132, 151-165, 167-331; tom II, str. 222)

12. W wyniku badania terminowości wypłaty świadczeń na próbie 80 wniosków (na kwotę ogółem 32,7 tys. zł, tj. 1,4% wykorzystanych środków na wypłatę bonu energetycznego), w skład których wchodziło:

- 40 rozpatrzonych pozytywnie wniosków wskazanych w punkcie 9 niniejszego wystąpienia pokontrolnego stwierdzono, że wypłata następowała w terminach od jednego dnia (dwa przypadki) poprzez: pięć dni (jeden przypadek), 16 dni (dwa przypadki), 17 dni (jeden przypadek), 19 dni (trzy przypadki), 20 dni (jeden przypadek), 23 dni (jeden przypadek), 24 dni (dwa przypadki), 25 dni (dwa przypadki), 28 dni (jeden przypadek), 30 dni (jeden przypadek), 31 dni (jeden przypadek), 32 dni (cztery przypadki), 34 dni (jeden przypadek), 35 dni (jeden przypadek), 42 dni (dwa przypadki), 55 dni (dwa przypadki), 60 dni (jeden przypadek), 67 dni (jeden przypadek), 71 dni (dwa przypadki), 74 dni (dwa przypadki), 76 dni (jeden przypadek), 84 dni (jeden przypadek) do 85 dni (trzy przypadki) od daty ich rozpatrzenia. Licząc od daty wpływu II transzy środków z Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu na rachunek MOPS²⁴ wypłata świadczenia następowała w dniu daty wpływu II transzy (24 przypadki), z wyłączeniem dwóch przypadków, w których wypłacono środki kolejno w terminie: 14 oraz 15 dni. Licząc od daty wpływu środków z I transzy²⁵ wypłata świadczenia następowała tego samego dnia (14 przypadków);
- 40 dodatkowych wniosków skutkujących wypłatą świadczenia²⁶, dobranych spośród 1 163 wniosków złożonych w ostatniej dekadzie września 2024 r. stwierdzono, że wypłata następowała w terminach od jednego dnia (jeden przypadek) poprzez: pięć dni (jeden przypadek), sześć dni (jeden przypadek), 14 dni (dwa przypadki), 15 dni (jeden przypadek), 27 dni (jeden przypadek), 28 dni (jeden przypadek), 29 dni (jeden przypadek), 33 dni (jeden przypadek), 36 dni (jeden przypadek), 41 dni (dwa przypadki), 42 dni (14 przypadków), 43 dni (jeden przypadek), 44 dni (trzy przypadki), 48 dni (dwa przypadki), 49 dni (dwa przypadki), 51 dni (jeden przypadek), 54 dni (trzy przypadki) do 56 dni (jeden przypadek) od daty rozpatrzenia wniosku. We wszystkich poddanych badaniu przypadkach wypłaty nastąpiły w dniu wpływu środków z II transzy²⁷.

(akta kontroli tom I, str. 3-6, 14-17, 25-33; tom II, str. 224-341; tom III, str. 189-300, 326-378)

13. W dniu 20 stycznia 2025 r. Dyrektor MOPS dokonał rozliczenia dotacji celowej z budżetu państwa – środków otrzymanych na wypłatę bonu energetycznego wraz z kosztami obsługi i przedstawił je Wojewodzie Dolnośląskiemu, pomimo że art. 6 ust. 2 ustawy o bonie energetycznym, wymagał rozliczenia

²⁴ W dniu 27 listopada 2024 r.

²⁵ W dniu 29 października 2024 r.

²⁶ O łącznej wartości 14,4 tys. zł, tj. 0,6% wszystkich przekazanych środków na wypłatę bonu energetycznego (2 275,0 tys. zł).

²⁷ W dniu 27 listopada 2024 r.

przedmiotowej dotacji przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta, o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

Dane wykazane w ww. rozliczeniu były zgodne z ewidencją służącą do obsługi świadczenia, a kwoty dokonanych wypłat z ewidencją księgową MOPS.

(akta kontroli tom I, str. 4-10; tom II, str. 1-3)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W dniu 17 stycznia 2025 r. Dyrektor MOPS dokonał rozliczenia dotacji celowej z budżetu państwa – środków otrzymanych na wypłatę bonu energetycznego wraz z kosztami obsługi według stanu na 31 grudnia 2024 r., podpisał je i przekazał Wojewodzie Dolnośląskiemu. Było to niezgodne z art. 6 ust. 2 ustawy o bonie energetycznym, w myśl którego rozliczenie dotacji celowej przedstawia wojewodzie wójt, burmistrz lub prezydent miasta w terminie do 31 stycznia 2025 r.

Dyrektor MOPS wyjaśnił, że na mocy Uchwały Rady Miejskiej Wałbrzycha nr IV/32/2024 z dnia 16 lipca 2024 r., całe zadanie w imieniu Gminy Wałbrzych realizowały osoby upoważnione przez Prezydenta Miasta Wałbrzycha, w tym Dyrektor MOPS i pracownicy MOPS. W związku z tym, MOPS, posiadając delegację do prowadzenia tego zadania, rozliczenie dotacji przekazywał bezpośrednio do organu nadrzędnego, tj. Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu.

(akta kontroli tom I, str. 18-24, 51-76, 105-111; tom II, str. 367-374)

NIK wskazuje, że ww. uchwałą dokonano zmiany w statucie MOPS, dotyczącej wprowadzenia do katalogu zadań tej jednostki „prowadzenia postępowań w sprawach dotyczących bonu energetycznego”. Zadanie tak zdefiniowane nie obejmuje rozliczania dotacji. Co więcej, jako akt prawa miejscowego uchwała ta nie mogła jednak wkraczać w materię ustawową, a art. 6 ust. 2 ustawy o bonie energetycznym, dotyczący rozliczenia dotacji, nie przewidywał możliwości cedowania tej kompetencji przez organ wykonawczy gminy. To zadanie zostało wprost przypisane wójtowi, burmistrzowi czy prezydentowi miasta.

2. Na podstawie badania próby 40 wniosków rozpatrzonych pozytywnie stwierdzono, że trzy wnioski o przyznanie bonu energetycznego z 5 sierpnia 2024 r. zostały rozpatrzone z opóźnieniem wynoszącym kolejno o 15, 46 i 67 dni od terminu określonego w art. 4 ust. 5 ustawy o bonie energetycznym, z przyczyn leżących po stronie MOPS.

Dyrektor MOPS wyjaśnił, że z uwagi na dużą liczbę wpływających wniosków, trzy z nich nie zostały wydrukowane przez pracownika i przekazane do realizacji przez Dział Świadczeń MOPS. Wnioski zostały zdefiniowane i rozpatrzone do końca 2024 r.

(akta kontroli tom I, str. 92-98, 326-378)

NIK wskazuje, że z art. 4 ust. 5 ustawy o bonie energetycznym, jednoznacznie wynika 60-dniowy termin rozpatrzenia wniosku o wypłatę bonu energetycznego. W opisanych powyżej przypadkach nie zaszły żadne obiektywne okoliczności mogące wpłynąć na niedochowanie tego terminu. Usprawiedliwieniem opóźnienia nie może być brak wydrukowania wniosku

i przekazania do komórki merytorycznej. Ponadto stron nie zawiadomiono też o zmianie terminu załatwienia sprawy na podstawie art. 36 § 1 kpa.

V. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK przedstawia następujące uwagi i wnioski:

Uwagi	Nie sformułowano uwag.
Wnioski	1. Podjęcie działań w celu wyeliminowania możliwości rozliczania środków publicznych poza zakresem posiadanych upoważnień. 2. Rozważenie wprowadzenia zmian organizacyjnych celem zapewnienia terminowego rozpatrywania spraw związanych z udzielaniem świadczeń na rzecz osób fizycznych ze środków publicznych.

VI. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli/ w formie dokumentu elektronicznego.

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń	Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie ²⁸ umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Delegatury Najwyższej Izby Kontroli we Wrocławiu. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.
-----------------------------	--

Obowiązek poinformowania NIK o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków	Poniższy zapis stosowany w przypadku sformułowania uwag i wniosków pokontrolnych w wystąpieniu: Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.
---	--

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

²⁸ Najwyższa Izba Kontroli zwraca się z prośbą o zgłaszanie, w miarę możliwości, zastrzeżeń opatrzonych kwalifikowanym podpisem elektronicznym na adres elektronicznej skrzynki podawczej (ePUAP) NIK lub przy wykorzystaniu publicznej usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego na adres do doręczeń elektronicznych NIK. W przypadku zaś doręczania przesyłki listowej z zastrzeżeniami przez operatora wyznaczonego, NIK zwraca się z prośbą o dodatkowe przekazanie skanu tych zastrzeżeń na adres mailowy NIK wskazany w stopce na pierwszej stronie niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Wrocław, 18 marca 2025 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura we Wrocławiu

p.o. Dyrektor

Marcin Kaliński

/podpisano elektronicznie/

Kontroler

Szymon Sroka

Starszy inspektor kontroli
państwowej

/podpisano elektronicznie/